

Упродовж 1997–1999 рр. він був віцепрем'єр-міністром України з питань гуманітарної політики. З 1997 р. Валерій Андрійович – член Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, а з 1998 р. – член Президії НАН України. В.А. Смолій нагороджений відзнакою Президента Украї-

ни (1996), орденом князя Ярослава Мудрого V ст. (2000), IV ст. (2004).

Наукова громадськість, колеги та друзі щиро вітають Валерія Андрійовича з ювілеєм, зичать йому активного довголіття, нових злетів у науковому пошуку задля блага нашої Вітчизни.

60-річчя академіка НАН України М.С. ВЕСЕЛОВСЬКОГО

6 січня виповнилося 60 років знаному вченому-біофізику академікові НАН України Миколі Сергійовичу Веселовському.

Наукова діяльність М.С. Веселовського в галузі біології нервової системи, зокрема біології нервових клітин, широковідома світовій науковій спільноті. Він уперше в світі відкрив низку нових електрокерованих іонних каналів, що започаткувало новий напрям у світовій нейрофізіології. Микола Сергійович дослідив потенціалокеровані електрозбуджувальні іонні канали в соматичній мембрані нервових клітин ссавців, серед них «ТТХ-нечутливі» натрієві та низькопорогові кальцієві канали. За його участю виявлено зв'язок кальцієвих каналів із внутрішньоклітинною системою обміну циклічних нуклеотидів у нервових клітинах. Уперше на молекулярному рівні проведено вивчення розподілу іонних каналів у соматичній мембрані нервових клітин під час їх диференціювання та онтогенетичного розвитку.

Протягом останніх років М.С. Веселовський успішно досліджує фундаментальні біологічні властивості синаптичної передачі за допомогою розроблених ним унікальних методів. Так, метод дослідження окре-

мих центральних синапсів допоміг з'ясувати, що викид нейромедіатора з пресинаптичної терміналі багатоквантовий, а також розкрити нові властивості самого механізму викиду. Також уперше в світі були застосовані методичні прийоми, які дали можливість у перебігу експерименту прямо пов'язати в реальному часі зміни концентрації кальцію всередині поодинокій гальмівній терміналі, імовірність вивільнення нейромедіатора та амплітуду постсинаптичної відповіді. Дані цих досліджень узагальнено в монографії «Биофизика одиночного синапса» (у співавторстві із С.А. Федуловою та П.Г. Костюком), а її автори нагороджені премією ім. О.О. Богомольця НАН України (2005).

Учений – автор більше ніж 140 наукових праць, опублікованих у вітчизняних та міжнародних журналах, монографії, глав та розділів у 2 вітчизняних та 5 міжнародних монографіях.

Упродовж 1990–1995 рр. М.С. Веселовський працював у відділі нейрофізіології Інституту психіатрії Макса Планка в Мюнхені, у 1996–1997 рр. – у лабораторії фізіології розвитку Інституту фізіології медичного факультету (Шаріте) університету ім. Братів Гумбольдів (Берлін), а у 2002 році –

в Університеті м. Манчестера (Велика Британія). Результати цих досліджень опубліковані в провідних зарубіжних наукових виданнях. Під керівництвом Миколи Сергійовича успішно виконано наукові дослідження за підтримки таких міжнародних грантів, як Wellcome Trust, INTAS, CRDF, NATO, BMFT.

Протягом 1988–1995 рр. М.С. Веселовський був заступником директора з наукової роботи Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця, а з 1996 до 1999 рр. — заступником директора Міжнародного центру молекулярної фізіології НАН України. Він заступник академіка-секретаря Відділення біохімії, фізіології та молекулярної біології НАН України, керівник сектору нейрофізіології, завідувач відділу фізіології нейронних мереж та член ученої ради Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України; член спеціалізованих учених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій при Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України та Інституті медицини праці АМН України, член редколегії журналу «Нейрофізіологія/Neurophysiology», професор кафедри прикладної фізики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», де керує підготовкою студентів із спеціальності «фізика живих систем». Микола Сергійович — член комісії для роботи з на-

уковою молоддю НАН України та міждержавної україно-китайської комісії з питань науково-технічного та економічного співробітництва. Молоді науковці, що захистили кандидатські дисертації, які були виконані під його керівництвом, працюють у наукових установах України, Німеччини та США.

Держава високо оцінила наукові здобутки ювіляра. У 1981 році за працю «Дослідження механізмів електричної збуджувальності мембрани соми нервової клітини» М.С. Веселовський, на той час молодший науковий співробітник Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця, став лауреатом республіканської премії імені М. Островського. Його також було нагороджено медаллю «За трудовое отличие» (1986 р.). М.С. Веселовський — лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки за цикл праць «Синаптична передача сигналів у нервовій системі: кінетичні і молекулярні механізми та шляхи корекції їх порушень» (2003). У 2007 р. за плідну наукову та педагогічну діяльність йому присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Наукова громадськість, колеги та друзі щиро вітають Миколу Сергійовича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, щастя, плідних ідей, талановитих учнів та нових творчих звершень.

60-річчя академіка НАН України М.З. ЗГУРОВСЬКОГО

30 січня виповнилося 60 років знаному вченому в галузі кібернетики академікові НАН України Михайлові Захаровичу Згуровському.

М.З. Згуровський народився 1950 р. у м. Скалі-Подільській на Тернопільщині. У 1975 р. закінчив факультет систем управління Київського політехнічного інституту.